

हृननं तु न भवति अश्वयोगाभावात् अग्नये स्वाहेति चानुवाके होमः^{१)} . प्रक्रमधृतिहोमोऽपीति चेत् न अश्वसम्बन्धात् अश्वसम्बन्धो हि भवति . हिङ्गाराय स्वाहेत्येवमादि प्रक्रमाणाम् धृतिहोमानामपि षोडश नवती^{२)} बन्धनमिति (१३. १. ६. २) । सं^{३)} मृते अश्वस्यादर्शने अपुनरागमनसम्भवे च अन्यस्याश्वस्य रशनादानादि अश्वयुक्तम् अश्वसम्बन्धि अश्वोपकारकं सर्वं कर्म पुनः करोति^{४)} ।

पश्चालम्भनाद्याऽऽधरदीक्षाणीयायाः कृत्वा चत्वार्यौद्भणानि जुहोत्याधरिकाणि ॥२॥ पश्चालम्भनं च पौर्णमास्यामेव . तदाद्यधरदीक्षाणीयान्तं च . यत्कारणं द्वादशाहचोदकानुग्रहेण षष्ठ्याम् आग्निके^{५)} निर्वपतीति (७) भवति । सं^{६)} [साग्निचित्ये क्रतौ य इष्टकापशुर्विहितः तस्य आल^{७)}दि]कर्म कृत्वा^{८)} चत्वार्यौ^{९)}णानि आकृत्यै प्रयुज^{१०)}इत्यादीनि (४. ७) जुहोति । काय स्वाहेति (२२. २०) चाश्वमेधिकानि त्रीणि ॥३॥ औद्भणानि जुहोतीति वर्तते । कृत्वाजिनदीक्षातः ॥४॥ सं^{११)} अत औद्भणहोमानन्तरं कृ^{१२)}क्षा । अधरदीक्षाणीयायाश्चत्वारि त्रीणि-त्रीणि चाश्वमेधिकानि कृत्वाजिनात्तमन्वहम् ॥४॥ अध^{१३)}याया आग्नावैश्वस्य^{१४)} च चत्वार्यौद्भणानि त्रीणि-त्रीणि चा^{१५)}कानि जुहुयात्परिपाद्या । सं^{१६)} कृ^{१७)}नान्तं [कृत्वाजिनोपवेशनान्तं] कर्म दीक्षाणीयेद्यादि अन्वहं प्रत्यहं [प्रहस्वपि दीक्षाणीयासु] भवति । प्राकृतव्रतोऽकृतत्वात् ॥६॥ सप्ताहं दीक्षाणीयाप्रचारे प्राकृतमेव व्रतं भवति . कुत एतत् अकृतत्वात् दीक्षासंस्कारस्य दण्डान्तेन हि दीक्षितो भवति । सं^{१८)} यजमानः प्रा^{१९)}तो [प्राकृतव्रतोपायनीयाशनो] भवति . कुतः अकृतत्वात् दीक्षासंस्कारस्य । आग्निके च सप्तम्यां निर्वपति ॥७॥ आग्निके च रुविषी सप्तम्यामि-
थ्यां निर्वपति . ते च वैश्वानरो घृते चरुरादित्येभ्य इति (१६. ४. २८-२९) । सं^{२०)} सप्तम्यां दीक्षाणीयायामाग्निके रुविषी वैश्वानरो द्वादशकपाल आदित्यश्चरुः

१) अहननाग्नयेस्वाहेतिहोमौ न भवतोऽश्वयोगाभावादिति कर्कः । तदनुपपन्नम् तयोर्प्य-
श्वयोगस्य सत्त्वात् Deva. २) तत्र प्रथमं लौकिकेनाज्येन रशनाञ्जनम् ततो मन्त्रेणादा-
नम् ब्रह्मन्त्रश्चमिति प्रश्नः ब्रह्मानुज्ञातस्याश्वबन्धनम् अपः प्रति नयनं प्रोक्षणं अहननं प्रावनं
अग्नये स्वाहेति अनुवाकेन होमः कर्णज्ञपः उत्सर्गः प्रक्रमहोमा यावन्तो गतास्ते सर्वे आव-
र्त्यन्ते Deva. ३) चैत्र्यां पौर्णमास्यां पश्चालम्भनादि कर्तव्यम् . चैत्रकृष्णपक्ष्यां सप्तमो दी-
क्षाणीया . ततः प्रभृति द्वादश दीक्षाः . ततो वैशाखशुक्लतृतीयायां क्रयः . वैशाखशुक्लचतु-
र्दश्यामग्नीषोमीयः . वैशाख्यां च प्रथमा सुत्येति कर्कादयः Deva. ४) See ७. २. २६.